МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Машинобудівний навчально-науковий інститут
(повна назва підрозділу)

Кафедра експлуатації суднових енергетичних установок та теплоенергетики
(повна назва кафедри)

Код РНПД

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з науково-педагогічної роботи
Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
WORKING PROGRAM OF THE ELECTIVE ACADEMIC DISCIPLINE

МЕТОДИ ТА ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ПРОТИДІЇ ТЕРОРИЗМУ І ПІРАТСТВУ НА СУДНАХ

METHODS AND TECHNICAL MEANS OF COMBATING TERRORISM AND PIRACY ON SHIPS

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
тип дисципліни вибіркова
мова(и) викладання українська

Миколаїв – 2024

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Методи та технічні засоби протидії тероризму і піратству на суднах»

"10" листопада 2024 року. -15 с.

Розробник: Чередніченко Олександр Костянтинович, докт. техн. наук, професор, професор кафедри ЕСЕУ та ТЕ.

Проєкт робочої програми вибіркової навчальної дисципліни «Методи та технічні засоби протидії тероризму і піратству на суднах» розглянуто на засіданні кафедри Експлуатації суднових енергетичних установок та теплоенергетики

Протокол № 4 від 13 листопада 2024 р.

В.о. завідувача кафедри ЕСЕУ та ТЕ,

канд. техн. наук, доцент _____ *Богдан ЛИЧКО*

Проєкт робочої програми вибіркової навчальної дисципліни «Методи та технічні засоби протидії тероризму і піратству на суднах» розглянуто методичною радою Машинобудівного навчально-наукового інституту.

Протокол № 4 від 16 грудня 2024 р.

Голова МР МННІ,

докт. техн. наук, професор _____ *Сергій СЕРБІН*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «Методи та технічні засоби протидії тероризму і піратству на суднах» погоджено з навчальним відділом НУК

Начальник навчального відділу _____ *Андрій ЛАБАРТКАВА*

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Методи та технічні засоби протидії тероризму і піратству на суднах» затверджена Навчально-методичною радою НУК.

Протокол № 10 від 23 грудня 2024 р.

Голова НМР НУК _____ *Сергій СЛОБОДЯН*

© НУК, 2024

ЗМІСТ

Вступ…….....4
1. Опис навчальної дисципліни…….5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни……5
3. Передумови для вивчення дисципліни…… …6
4. Очікувані результати навчання …….…… ……...6
5. Програма навчальної дисципліни…….7
6.Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування..10
7. Форми поточного та підсумкового контролю……10
8. Критерії оцінювання результатів навчання…… …12
9.Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.…….…… ……...…..12
10. Рекомендовані джерела інформації…… …….13

ВСТУП

Анотація

Піратство існує з моменту виникнення товарних відношень. Актуальність курсу полягає в тому, що останнім часом піратство пожвавилося, переросло в міжнародний тероризм. З'явилася явна загроза міжнародним морським перевезенням та одночасно з економічними проблемами постала загроза безпеці життя людей, які знаходяться на борту суден. Основним завданням дисципліни є вивчення методів протидії тероризму і піратству, отримання навичок використання призначених для цього технічних засобів на борту судна. Приділена увага міжнародно-правовому механізму боротьби із актами морського розбою. Розглянута Конвенція ООН про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства. Курс призначений для студентів всіх спеціальностей.

Ключові слова: *піратство, технічні засоби, протидія тероризму, правовий механізм.*

Abstract

Piracy has existed since the beginning of commercial relations. The relevance of the course lies in the fact that piracy has recently revived and turned into international terrorism. There was a clear threat to international maritime transport, and at the same time as economic problems, there was a threat to the safety of the lives of people on board ships. The main task of the discipline is to study the methods of combating terrorism and piracy, to acquire skills in the use of the technical means intended for this purpose on board the ship. Attention is paid to the international legal mechanism of combating acts of piracy. The UN Convention on Combating Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation is reviewed. The course is intended for students of all majors.

Key words: *piracy, technical means, counter-terrorism, legal mechanism.*

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3">Галузь знань:</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>2й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td>Електронний адрес РПНД на сайті Університету</td><td rowspan="5">Спеціальність:</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Загальна кількість годин – 150</td><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>30</td><td>6</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні роботи</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 6.</td><td rowspan="5">Освітній рівень:
перший (бакалаврський)</td><td>30</td><td>6</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90</td><td>138</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: комбінована</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Вивчення матеріалу даної навчальної дисципліни, яка є вибірковою, надає знання технічного, соціального та правового спрямування, що дозволяє сформувати майбутнього грамотного фахівця. Ознайомлення з методами протидії тероризму і піратству, отримання навичок використання призначених для цього технічних засобів на борту судна формує лідера, налаштованого на перемогу, який має комплексне уявлення щодо питань міжнародно-правового механізму боротьби із актами морського розбою.

Мета – формування у студентів систематизованих знань щодо методів протидії тероризму і піратству.

Завдання дисципліни – отримання студентами навичок використання технічних засобів, призначених для забезпечення безпеці життя людей, які знаходяться на борту суден .

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумов вивчення дисципліни «Методи та технічні засоби протидії тероризму і піратству на суднах» немає, так як вона є вибірковою.

4 Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

- отримання знань про сучасний стан проблеми розповсюдження піратства та спорідненого з ним міжнародного тероризму; основні положення міжнародно-правового механізму боротьби з актами морського розбою;
- отримання навичок застосування технічних засобів, призначених для забезпечення безпеці життя людей, які знаходяться на борту суден;
- формування вмінь аналізувати склад та складати опис технічних засобів забезпечення безпеці життя людей, які знаходяться на борту суден, формулювати питання та запроси з тематики дисципліни.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сучасний стан проблеми світового піратства та міжнародного тероризму. Міжнародно-правовий механізм боротьби із актами морського розбою.

Тема 1. Питання та відповіді щодо структури, змісту та призначення курсу.
Література: [1.1].

Тема 2. . Історія світового піратства. Вплив піратства на економіку античності, середньовіччя та епохі колоніальних війн. Деякі «історичні постаті» піратства.

Література: [1.2].

Тема 3. Сучасний стан проблеми боротьби із актами морського розбою.

Зв'язок піратства з політичними, соціальними, зовнішньоекономічними та іншими аспектами розвитку людства. Піратство як складова міжнародного тероризму. Вплив регіональній нестабільності.

Література: [1.3]

Тема 4. Конвенція ООН про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства.

Література: [1.4].

Тема 5. **Директиви ІМО щодо попередження актів морського розбою та тероризму.**

.

Література: [1.5]

Тема 6 Суднова документація щодо попередження та боротьби з актами піратства та тероризму.

Література: [1.6].

Змістовий модуль 2. **Заходи протидії піратству**

Тема 7. Конструкція, принцип дії та характеристики технічних засобів попередження та зменшення наслідків актів морського розбою.

Література: [1.7].

Тема 8. Оцінка ризиків та планування заходів безпеки.

Література: [1.8] .

Тема 9. Необхідні заходи безпеки для захисту судна.

Література: [1.9] .

Тема 10. Дії екіпажу при захваті судна.

Література: [1.10] с.

Тема 11. Приватні військові охоронні компанії як захід протидії піратству.

Правові рамки та технічні проблеми, що виникають внаслідок використання збройної охорони на борту суден

Література: [2] .

.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	У тому числі			усього	У тому числі		
		Л.	Пр.р	С.р		Л.	Пр.р	С.р
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Змістовий модуль 1. Сучасний стан проблеми світового піратства та міжнародного тероризму. Міжнародно-правовий механізм боротьби із актами морського розбою								
Тема 1. . Питання та відповіді щодо структури, змісту та призначення курсу.	20	4	4	12	15	1	-	14
Тема 2. Історія світового піратства.	14	4	2	8	16	1	1	14
Тема 3. Сучасний стан проблеми боротьби із актами морського розбою	12	2	2	8	13	-	1	12
Тема 4. Конвенція ООН про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства	14	2	4	8	15	1	-	14
Тема 5. Директиви ІМО щодо попередження актів морського разбою та тероризму	14	2	4	8	15	-	1	14
Тема 6. Суднова документація щодо попередження та боротьби с актами піратства та тероризму	16	4	2	10	16	1	1	14
Разом за змістовим модулем 1	**90**	**18**	**18**	**54**	**90**	**4**	**4**	**82**
Змістовий модуль 2. Заходи протидії піратству								
Тема 7. Конструкція, принцип дії та характеристики технічних засобів	10	2	2	6	12	1	1	10
Тема 8. Оцінка ризиків та планування заходів безпеки	10	2	2	6	12	-	-	12
Тема 9. Необхідні заходи безпеки для захисту судна	13	2	2	9	12	-	-	12
Тема 10. Дії екіпажу при захваті судна	17	4	4	9	14	1	1	12

Тема 11. Приватні військові охоронні компанії як захід протидії піратству.	10	2	2	6	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	**60**	**12**	**12**	**36**	**60**	**2**	**2**	**56**
Разом за курсом	**150**	**30**	**30**	**90**	**150**	**6**	**6**	**138**

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Історія світового піратства	2	-
2	Географія сучасного піратства	2	1
3	Зв'язок піратства з політичними, соціальними, зовнішньоекономічними та іншими аспектами.	2	1
4	Конвенція ООН про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства	2	-
5	Директиви ІМО щодо попередження актів морського розбою	2	1
6	Суднова документація щодо попередження та боротьби с актами піратства та тероризму	2	1
7	Конструкція, принцип дії та характеристики технічних засобів	4	1
8	Оцінка ризиків та планування заходів безпеки	2	-
9	Необхідні заходи безпеки для захисту судна	2	-
10	Дії екіпажу при захваті судна	2	1
11	Конструктивно-технологічні аспекти проектування цитаделі	2	-
12	Організаційні аспекти використання цитаделі.	2	-
13	Сучасні автоматичні системи антипіратського захисту	2	-
14	Приватні військові охоронні компанії як захід протидії піратству	2	-
15	Аналіз випадків піратства та світового тероризму в басейні Чорного морю	2	-
	Разом	***30***	***6***

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

– підготовка до лекцій – 2-3 год/1 лекція;

– підготовка до практичних робіт – 2-3 год/1 робота;

– написання есе, (обсяг однієї роботі 5-15 аркушів А4) – мінімум 15 годин на 1 роботу.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекцій	26	20
2	Підготовка до практичних занять	36	20
3	Есе	28	98
	Разом	**90**	**138**

Індивідуальне науково дослідне завдання

Не передбачено.

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання – способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

– для всіх видів занять: робота з літературою, пояснення, дискусія;

– для лекційних занять: лекція, ілюстрування, відеометод.

– для практичних занять: практична робота, дидактична гра.

Методи контролю і самоконтролю: фронтальне опитування, контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання виступають:

– усні, письмові відповіді;

– есе;

– презентації результатів виконаних завдань

7 ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше) і оцінки за підготовку есе.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях.

Есе виконується самостійно при обов’язкових консультаціях з викладачем, як за матеріалами лекцій, так і за допомогою додаткових джерел інформації.

Для зарахування підсумкової оцінки, студент(ка) повинен мати бали з усіх компонентів навчального курсу.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Практична робота	**Критерії оцінювання**
5	Завдання виконано у встановлений термін. Виконано самостійно, чітко сформульовані відповіді. Надані повні усні відповіді на запитання.
4	Завдання виконано у встановлений термін. Виконано самостійно, відповіді сформульовані неповно. Надані повні/часткові усні відповіді на запитання.
3	Завдання виконано з порушенням встановлених термінів. Виконано самостійно. Надані часткові усні відповіді на запитання. Є помилки у термінах та законодавчій базі
1-2	Завдання виконано з порушенням встановлених термінів. Надані фрагментарні усні відповіді на запитання (2) або . студент відмовляється надавати усні відповіді (1)..
0	Робота не виконувалася
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: *денна форма_ 75 балів (5 х15);* *заочна форма – 30 балів (5х 6).*	

Параметри оцінювання	Бали (денна Форма)	Бали (заочна Форма)	Критерії оцінювання
Есе	20-25	60-70	Робота виконана у встановлений термін. Зміст роботи відповідає авторської тези заданій темі. Робота характеризується смисловою цілісністю, зв'язністю і послідовністю у викладанні: логічно з'єднані в єдине оповідання терміни, поняття, теоретичні узагальнення, що стосуються теми есе. Представлена чітка аргументація, яка доводить позицію студента (у вигляді історичних фактів, сучасних соціальних, економічних процесів). Наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту, відсутність граматичних помилок.
	15-19	45-59	Робота здана невчасно. Есе має композиційну побудову, логічне, чітке за структурою. Однак, недостатньо аргументовано (формально) власну думку з мінімальною опорою на факти суспільного життя, особистий соціальний досвід або його відсутність. .
	10-14	29-44	Робота відбувалась не систематично, з порушенням графіку та здана з порушенням встановленого терміну. Проблема розкрита на теоретичному рівні з неточностями у використанні суспільствознавчих термінів і понять. Розпливчасто представлена власна точка зору (позиція, ставлення) при розкритті проблеми. .
	5-9	16-28	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Не простежується власна точка зору (позиція, ставлення) при розкритті проблеми. Матеріал есе викладений непослідовно, аналіз та висновки відсутні, є значні порушення в оформленні.
	1-4	1-15	Робота виконана з грубим порушенням встановлених термінів. Студент не зміг правильно сформулювати ні одну з проблем вихідного (заданого викладачем) тези. Робота відрізняється бідністю словника і одноманітністю граматичної будови мови.
	0	0	Робота не виконувалася
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: *денна форма_ 25 балів;* *заочна форма – 70 балів.*			

Поточний модульний контроль

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Виконання практичних робіт	75	30
Написання есе	25	70
Всього	**100**	**100**

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ1	Т1	Практичне заняття	5	–	
	Т2	Практичне заняття	5	Практичне заняття	5
	Т3	Практичне заняття	5	Практичне заняття	5
	Т4	Практичне заняття	5	–	
	Т5	Практичне заняття	5	Практичне заняття	5
	Т6	Практичне заняття	5	Практичне заняття	5
	Т7	Практичне заняття	5	Практичне заняття	5
	Т8	Практичне заняття	5	–	
	Т9	Практичне заняття	5	–	
ЗМ2	Т10	Практичне заняття	5	Практичне заняття	5
	Т11	Практичне заняття	5	–	
	Т12	Практичне заняття	5	–	
	Т13	Практичне заняття	5	–	
	Т14	Практичне заняття	5	–	
	Т15	Практичне заняття	5	–	
Есе			25		70
Сума			100		100

9 Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Головні технічні засоби навчання:

– графічні засоби (малюнки, креслення, схеми, плакати тощо);

– технічні засоби (фото і відеозаписи);

– програмне забезпечення для підтримки дистанційного навчання.

10 Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1 Piracy and the Privatisation of Maritime Security https://doi.org/10.1007/978-3-030-50156-3:

1.1 Introduction: Protecting Merchant Vessels from Pirates.

1.2 Vallar, C. (2009). Ancient Piracy: Pirates, Privateers: The History of Maritime PiracyHattendorf, John B., "HM 13: Doing Naval History - Essays Toward Improvement" (1995). *Historical Monographs*. 13.

1.3 Protecting Merchant Vessels from Pirates Piracy and Counter-Piracy in the Twenty-First Century.

1.4 Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_220#Text

1.5 . https://www.imo.org/en/OurWork/Security/Pages/Piracy-Guidance-Default.aspx

1.6 https://www.imo.org/en/OurWork/Security/Pages/Piracy-Guidance-Default.

1.7 Violence at sea : piracy in the age of global terrorism / editor, Peter Lehr.

1.8 Best Management Practices to Deter Piracy and Enhance Maritime Security in the Red Sea, Gulf of Aden, Indian Ocean and Arabian Sea (2017)17 Published by Witherby Publishing Group Ltd

1.9 https://www.imo.org/en/OurWork/Security/Pages/Piracy-Guidance-Default.aspx

1.10 Ships / Maritime Security: General Recommendations/ http://north-standard.com/insights-and-resources/resources/publications/maritime-security-general-recommendations

2 Vessel Protection Between Private and Maritime Security Studies/ ://doi.org/10.1007/978-3-030-50156-3

Допоміжна література:

1.Д Lehr, F. P. (Ed.) (2007). Violence at Sea: Piracy in the Age of Global Terrorism. Routledge Taylor & Francis Group.https://digital-commons.usnwc.edu/

Розробник:

професор кафедри ЕСЕУ та ТЕ _____ д.т.н., Чередніченко О.К.